

Nejvyšší soud jako soud druhé stolice v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie odmítl v neveřejném sedění odvolání, po případě stížnost obviněného advokáta z kárného nálezu kárné rady ze dne 14. února 1931, jímž byl odvolatel uznán vinným kárným přechodem zlehčení cti a vážnosti stavu a odsouzen k trestu písemné důtky.

Důvody:

Podle ustanovení § 47 odst. I. čís. 1 kár. statutu pro advokáty může obviněný odvoláním napadati kárný nálezn jen, bylo-li v něm uznáno na některý z trestů § 12 písm. b) až d) kár. stat. Odvolateli byl však napadeným kárným náleznem kárné rady ze dne 14. února 1931 uložen trest písemné důtky podle § 12 písm. a) kár. statutu, proti němuž není odvolání vůbec přípustné, a bylo je odmítnouti. Pokud je odvolání mylně označeno zároveň jako stížnost, jest odkázati na § 46 odst. 1 kár. statutu, jenž dovoluje kárný nálezn napadati jen odvoláním.

Čís. 136 dis.

I když nedodělky svou povahou, nahromaděním a početným stupňováním jsou povážlivého rázu, který po stránce objektivní přesahuje rámec pouhé nepřístojnosti, nejde o skutkovou podstatu kárného přechinu (ani o nepřístojnost) po stránce subjektivní, nebyl-li onen nepříznivý stav soudní agendy zaviněn nedbalostí nebo takovým poklesem pilnosti soudce, který by nemohl ospravedlniti, ana byla výkonnost soudce snížena těžkými chorobami.

(Rozh. ze dne 16. října 1931, Ds I 28/30.)

Nejvyšší soud jako kárný soud odvolací pro soudce nevyhověl po ústním neveřejném líčení odvolání vrchního státního zastupitelství z kárného nálezu vrchního soudu v Praze jako kárného soudu první stolice ze dne 13. září 1930, jímž byli obvinění zproštěni z obvinění pro služební přechin podle § 2 zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.

Důvody:

Odvolání napadá kárný nálezn především pro vady řízení, avšak tento důvod neprovádí, nedoličujíc určité vady ani netvrdíc, že byl zamítnut průvodní návrh kárného zástupce v předběžném řízení nebo při ústním líčení. Dále vytýká odvolání napadenému nálezu neúplnost a nesprávné právní posouzení, než ani v tomto směru nelze mu přisvědčiti. Odvolání opírá se jen o zprávu zmocněnce ministerstva spravedlnosti o prohlídce okresního soudu v Ž., vykonané ve dnech 14. až 16. listopadu 1929, na níž i kárný soud první stolice svůj nálezn založil, přihlížeje však důvodně i ke sdělením a úsudkům předseda krajského soudu v M. ze dne 28. ledna 1930 o příčinách zjištěných nedodělků a úpadku soudní agendy, jež právě při posuzování činnosti obou obviněných s hlediska kárného zá-

kona mají zvláštní důležitost. Zdůrazňují řečené presidium výslovně, že jednou z příčin stálého hromadění nedodělků je chorobný stav obou soudců, i přednosty soudu vrchního soudního rady Zdeňka V-a, i soudního rady Bohumila M-a, kteří oba — onen po těžké chorobě žaludeční (vředy) a tento po střevní chorobě — trpí značnou nervosou a nejsou schopni intensivnější práce, nanejvýš ne práce přes čas, pro porušení zdraví. Dále poukazuje presidium ke zvláštním poměrům sociálním a hospodářským obyvatelstva okresu ž-ského, jež se ve značné míře zabývá průmyslem sklářským, a podle jeho obchodní konjunktury se řídí i život obyvatelstva, jež je svou povahou tvrdé, neústupné, čímž působí i soudcům práci velmi obtížnou, nanejvýš vedením zbytečných sporů a nepřátelským vystupováním nejen proti sobě, nýbrž i proti státním úředníkům, bezdůvodnými stížnostmi a udavačstvím k nadřízeným úřadům. Ještě závažnější je však výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 10. března 1930, při ústním líčení v první stolici čtený, jímž ministerstvo vyřizuje a hodnotí zprávu svého zmocněnce pro výkon práva dozoru nad soudy o prohlídce okresního soudu v Ž., ve dnech 14. až 16. listopadu 1929, a dospívá k závěru, že zatížení tohoto soudu v roce 1928 činilo více než normál pro dva soudce, a že v roce 1929 není asi citelné zvýšení agendy, neboť stoupnutí ve věcech rejstříku T jest vyrovnáno poklesem agendy jiné. Příčin nepříznivého stavu soudní agendy shledává ministerstvo více, z nichž všechny nejsou v moci soudců, a podle povahy agendy by vyžadovalo řádné její vyřízení nejméně dvou plně výkonných soudců ještě s občasnou výpomocí. Podle zjištění kárného nálezu byl okresní soud v Ž. až do roku 1920 obsazen třemi samosoudci, avšak od té doby zmenšen osobní stav jen na dva samosoudce, ačkoli agenda v posledních letech značně stoupla. Stačí odkázat k nenapadeným údajům kárného nálezu první stolice, podle nichž agenda ve sporech před válkou dosahovala ročně 210 sporů, v letech poválečných (1919—1929) průměrně 312, avšak v roce 1928 již 633 a v roce 1929 do dne prohlídky, t. j. do 16. listopadu 1929 již 548. Neočekávaný vzestup byl však zvláště ve věcech exekučních, jichž před válkou bylo průměrně ročně 669, v letech poválečných průměrně 599, avšak v roce 1928 již 1189, tedy přes 100% nad dřívější průměr, a v roce 1929 stoupla ještě více exekuční agenda, totiž do 15. listopadu 1929 již na 1348 případů. I přestupkové věci vykazují poměr čísel 348 předválečných oproti 851 v roce 1928 a 807 do 15. listopadu 1929. Ministerstvo spravedlnosti ve vzpomenutém již výnosu zdůrazňuje, že chystá odpomoc, a že nový systemisační návrh přihlíží již ke zvláštním poměrům, působícím na zatížení okresního soudu v Ž., opětným systemisováním místa třetího soudce.

Kárný soud odvolací, posuzuje činnost obou obviněných soudců s hlediska kárného zákona pro soudce, nanejvýš jejich povinností uložených jim předpisy §§ 46 a 47 soudní instrukce, dospěl k přesvědčení, že povinnosti urychlit vyřízení věcí nemohli dostáti, jednak pro značné zatížení soudu v letech 1928 a 1929, jednak pro zjištěný chorobný stav po těžkých nemocech, a že právě tyto nemoci (trvavší u přednosty soudu

jen v roce 1926 osm měsíců) byly hlavní a podstatnou příčinou vzniku nedodělků, poněvadž jediný samosoudce, obviněný Bohumil M. musel po několik měsíců celou soudní agendu vyřizovati sám. K tomu přistoupily ještě občasné choroby soudního rady Bohumila M-a v roce 1928 a 1929 (celý měsíc) a vzrůst agendy, který v letech 1928 a 1929 vyvrcholil v některých, právě nejobtížnějších oborech (ve sporném, exekučním a trestním) přírůstkem přes 100%. Skutečně vykonanou práci obou obviněných soudců nelze s kárného hlediska posuzovati jen podle zjištěných nedodělků, nýbrž i podle věcí vyřízených, a tu vychází na jevo — hledí-li se k celkovému stavu agendy, zjištěnému ve zprávě zmocněnce ministerstva spravedlnosti, že příkladmo jen ve sporech v letech 1928 a 1929 do 15. listopadu 1929 napadlo 1181 věcí, z nichž zůstalo nevyřízeno podle zjištění kárného nálezu 227, a z těch ještě v některých věcech podle výkazu zmocněnce ministerstva bylo sice pracováno, avšak řízení dosud nebylo skončeno. Ostatní věci však byly vyřízeny. Podobně tomu bylo i ve věcech exekučních a přestupkových, a třeba že se nedodělky týkaly věcí právě velmi důležitých (vnucených správ, dražeb nemovitostí a svršků a p.), bylo kárnému soudu odvolacímu uvážiti, zda oba obvinění nevěnovali svěřeným věcem náležitou péči a horlivost, když se přihlíží k nezaviněně zeslabené jejich výkonnosti, a zda zavinili v takovém způsobu a stupni porušení svých úředních povinností, že by jejich jednání zakládalo skutkovou povahu kárného přechinu ve smyslu § 2 kárného zákona pro soudce. Kárný soud odvolací úplně souhlasí s míněním kárného soudu první stolice, že, i když zjištěné nedodělky svou povahou, nahromaděním a početným stupňováním byly povážlivého rázu, který by po stránce objektivní přesahoval rámec pouhých nepřístojností, že tu není skutkové povahy kárného přechinu po stránce subjektivní, ano nebylo prokázáno, že byl nepříznivý stav soudní agendy zaviněn nedbalostí nebo takovým poklesem pilnosti obviněných, který by nemohli ospravedlniti, ano bylo zjištěno lékařským vysvědčením i zprávou nadřízeného presidia, že jejich snížená výkonnost jako soudců byla způsobena těžkými chorobami, které již o sobě měly v zápětí hromadění nedodělků. Nedostatek subjektivního zavinění obviněných byl též důvodem, že v jednání obviněných nebyla kárným soudem odvolacím shledána po stránce subjektivní ani nepřístojnost.

K vývodům odvolání jest ještě uvést toto: Výkonnost obviněných nelze posuzovati podle měřítká soudců zdravých, schopných plně využití svých duševních i tělesných sil, nýbrž jejich práce jest hodnotiti — jak bylo již vzpoménuto — též s hlediska nezaviněně zeslabené jejich výkonnosti, a uváží-li se celá nadměrná soudní agenda jim přidělená, kterou svými zeslabenými silami nemohli zmoci, nelze jim vytýkati, že si ve výkonu svého úřadu počínali nedbale, poněvadž velkou část svěřených jim prací přece jen sami provedli. Stačí tu z výkazů nedodělků srovnati jen číslice těchto se zjištěným celkovým nápadem v jednotlivých oborech, by se jejich pozitivní činnost mohla posouditi, a netřeba ani v tomto směru dalších doplnění. Že největší nápětí sil ke zdo-lání agendy nemohlo na nich býti požadováno, bylo již dovo-
 28

zprávy presidia o jejich chorobném stavu. Přidělování pomocných sil, kterých se přednosta soudu stále dožadoval, poukazuje na kritický stav agendy, nastalo teprve od polovice roku 1929, kdy soudce Ludvík R. od 28. června 1929 převzal jen trestní vyhledávání a věci právní pomoci. Soudní rada František S. byl přidělen až po soudní inspekci, teprve dnem 26. listopadu 1929. Nemůže proto až do listopadu 1929 býti řeči o vydatné pomoci obviněných v pracích jim přikázaných. I když obvinění nepoužili prostředků v odvolání vytčených, jako většího přídělu pozůstalostí notáři, včasného sepisování protokolů ve věcech преступkových, nelze z toho dovozovati jejich kárnou zodpovědnost, nýbrž spíše jen méně účelný nebo méně vhodný způsob vyřizování, který mohl býti napraven pokyny při přehlídkách soudů, jak se také stalo později, najmě výstižnou zprávou zmocněnce ministerstva spravedlnosti ze dne 15. února 1930, o níž se však obvinění dověděli až v době, kdy již nedodělky nebyly ke zdolání, což platí i o pokynech, ve výnose ze dne 28. června 1929 č. 15 věstníku ministerstva spravedlnosti (uveřejněném až v srpnu 1929). Nelze proto obviněným ani vytýkati, že se těmito pokyny neřídili již v době, kdy nedostatky vznikly, od roku 1926 do polovice roku 1929, a z toho dovozovati jejich netečnost nebo nepilnost. Další výtky velkého počtu komisí mohla by se týkati jen přednosta soudu, než tu nelze přezíráti, že úřední dny byly ministerstvem nařízeny, a že úprava sporných hranic i zřízení cest nezbytných již svou povahou vyžadovaly činnosti soudce na místě samém právě v zájmu rychlého skončení řízení. Podle zprávy zmocněnce ministerstva připadlo právě v roce 1929 na tato jednání 22 a 15 komisí, tedy 37, kdežto na pozůstalostní projednání jen 11 a na spory 7. V této úřední činnosti obviněných, ani ve skutečnosti, že počátek soudního jednání ustanovovali na 9. hod. dopolední, kárný odvolací soud neshledal podstatu kárného provinění, najmě nedostatek zájmu na vykonávání spravedlnosti, ano nebylo zjištěno, že zanedbávali svěřený jim úřad, ba ani, že před devátou hodinou sami v úřadě nebývali, nehledí-li se ani k jejich zjištěnému chorobnému stavu. Zdůraznil-li napadený kárný nález ve svém konečném závěru, že nelze jedině jim, obviněným, přičísti k vině, že při zmenšené výkonnosti nemohli zdolati pod rukama jim rostoucí nedodělky, mnil tím poznatelně poukázati jen k okolnostem, nesouvisejícím s činností obviněných a nejsoucím ani v jejich moci — avšak jinak zcela zřetelně hned v následujícím odstavci vyjádřil, že neshledal u obviněných vůbec po stránce subjektivní zavinění na nepříznivém stavu soudní agendy, ani porušení služebních povinností v §§ 46 a 47 soud. instr. jim uložených. Není tu tedy ve skutečnosti ani vytýkaného rozporu mezi výrokem a důvody kárného nálezu. Z vyličených úvah a důvodů nemohlo býti odvolání vyhověno.

Čís. 137 dis.

O výši cestovních poplatků rozhodují výhradně, s platností zavazující i kárný soud, orgány justiční správy; kárný soud odvolací není oprávněn ony poplatky snížit.